

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti,

Constantin Alerguș,

judecînd recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 10 noiembrie 1944, în cauza penală în privința lui

*Naumov Nicolai Feodorovici, născut în anul
1922, originar din s. Glodeni, r-nul Bălți*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 10 noiembrie 1944, Naumov N. a fost condamnat în baza art. 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943 la 20 ani de muncă silnică, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței inculpatul Naumov N. a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de către trupele germano-române, în noiembrie 1942 a fost înrolat în armata română, în cadrul căreia a absolvit școala militară, unde i s-a atribuit gradul de sergent în artilerie. După depunerea jurământului de credință guvernului român, inculpatul în continuare a fost repartizat să-și exercite serviciul militar în calitate de comandant. Aflîndu-se în armata română, inculpatul a participat la operațiunile militare împotriva armatei roșii. Odată cu înfrîngerea în lupte a armatei germane, la 20 august 1944, inculpatul a fost capturat de către forțele armatei roșii, fiind luat prizonier.

3. La 26 noiembrie 2014, adjunctul Procurorului General Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocînd temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală și solicitînd, casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 10 noiembrie 1944 în privința lui Naumov N., încetarea procesului penal și reabilitarea lui, în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, precum și, din motivul că, în materialele dosarului nu se conțin probe care ar confirma că inculpatul a participat la săvîrșirea răfuielilor și aplicarea

actelor de violență față de populația pașnică și prizonierii armatei sovietice, așa cum prevedea dispoziția infracțiunii prevăzute de art. 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943. Mai mult ca atât, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Recurentul consideră că condamnarea lui Naumov N. constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

4. Judecînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și cu prevederile legii penale, Colegiul penal consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărîrii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru “trădare de patrie” și “agitație antisovietică”, în temeiul art. 54-1 “a”, 54-1 “b” din Codul penal al RSSU și 58-10 alin.2 Cod penal al RSFSR.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că, Naumov N. a fost condamnat la 10 noiembrie 1944, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad, pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, Colegiul penal găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Naumov N., cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există

circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

În contextul celor expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul în anulare declarat de procuror este întemeiat și pasibil admiterii.

5. În conformitate cu art. 457 alin. (3), 453 alin. (1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al regiunii Stalingrad din 10 noiembrie 1944, în cauza penală în privința lui **Naumov Nicolai Feodorovici**, condamnat în baza art. 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 03 februarie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș